

کاربرد محتوای ارزیابی چارچوب طراحی اکولوژیک^۱ در توسعه پایدار عرصه های رودکناری کلانشهرها (رود دره مقصودبیک تهران) آنوش ساکی پور^{۱*}، احمدرضا یآوری^۲

۱- کارشناس ارشد طراحی محیط زیست از دانشگاه تهران؛ asakipour12@gmail.com
۲- دانشیار گروه برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست، دانشگاه تهران؛ yavari@ut.ac.ir

چکیده

رشد روزافزون جمعیت انسانی و روند فزاینده شهرنشینی در سطح جهانی موجب تغییرات اساسی در الگوهای شهرسازی گردیده که خود باعث بروز مشکلات متعدد زیست محیطی بویژه در کلانشهرها شده است. فضاهای سبز و باز و بقایای بستر طبیعی بوجودآورنده سرزمین های شهری (از جمله رود-دره ها) به عنوان فرصت های باارزشی برای کاهش عوارض ناشی از توسعه های شهری کنونی به شمار می آیند. لذا در هر گونه مداخله در این ساختارهای ارزشمند طبیعی اعم از حفاظت یا طراحی، اتخاذ رویکرد مناسب که منطبق بر اصول علم اکولوژی باشد بایستی در اولویت قرار گیرد. در چنین شرایطی بدیهی است که پیش از هر گونه تصمیم گیری در مورد ساختار رود-دره ها و سرزمین شهری مرتبط با آن انجام ارزیابی اکولوژیک روشمند و مبتنی بر چارچوب علمی برای تعیین اولویت ها و هدایت کارکردها در جهت صحیح امری ضروری است. در این مقاله محتوای ارزیابی چارچوب طراحی اکولوژیک به عنوان یک روش سیستماتیک در زمینه طراحی پایدار رود-دره ها و نواحی رودکناری شهر معرفی شده و کاربرد آن در فرایند ارزیابی رود-دره مقصودبیک تهران ارائه می گردد. یافته های حاصل از این بررسی نشان دهنده اولویت های حفاظت، بهره گیری مؤثر و ساخت و ساز احتمالی در هر یک از بخش های تشکیل دهنده ساختار در شبکه رود-دره مقصودبیک و بستر شهری آن بوده و کارایی این روش را برای بکارگیری در شرایط مشابه نمایان می سازد.

واژه های کلیدی: کلانشهر، رود-دره ها، توسعه پایدار، ارزیابی EDF

¹ - EDF (Ecological Design Framework)

۲- مدرس دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه صنعتی جندی شاپور